

حالی — ۱۵ تشرین ثانی ۱۹۲۷

جلد: ۹

پشتی سنه — نومبر ۹۸

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله علمی

آبونه شرطی: سنه لکی ۲۰۰

آلتی آیلانی ۱۲۵، فوق العاده

نسخه لرایجون ۳۰۰ و ۵۰۰

غروشدور .

مجموعه من هیئت نتیجه طبی تنسب

ایدله بن ازلر اعاده ایدلر .

هر آیه برنجی و ادبه پشتی کونلری هیفاره ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، حرفی مجموعه در .

سن، بن..!

دولوبور هرکجه هجرانم کورمه ...
نه بيلم که طوقلدم اوخزان دنکلی یوزه ؟
داغلیرکن آجیلر صوکر: افتدن برکون
نده دوشدم قارا سودالره صارده حرن ...
اوله برحله بولکدم که جهان دار کلهی ؛
بو حیات ، صاندم ایتمدن بوغاج برسدلی !
باشدم بنه هرکون داما جیفن ، هیات ..
آ کلادم : ثولدورومز آرسده شایه بو حیات ؛
چونکه بن آریلهام برکون اونک افتدن ..
بلکه برکون اوکا کوکل ایدم کدر فرمان !
لاکن
وورغوم کوردیم آندیری بيلم که عین
اوسیه نشه هجران داغیان کوزرینه ؟
بکرمور صرعلی قلم هيجان مجهرینه ..
و نایب
روحده قویان فیرطیلار اولسه شایه
پر آن یاشامام بن یولا کتلی جهانده ..
هرکس هندیاده ؛
هرکس قارا بر قوته اقبالی مدون ...
هرکس کیمی بمنون ، کیمی نومند کیمی محزون
اناملره معبد یوشیدیلر دولو تولاک ..
هبنده کولک ..
هرنی قارا برصحنه دوشمش آبی رويا ،
بلکده خولیا ..
بیک جلوهی وارمش یو بالان قعبه حیاتک ؛
بعضاً دوغور نازی کوش ، بعضی ده یاقین ؛
بضاده هلال ، بعضی شهاب ، بعضی قاصیرغا ..
بعضاده جهانلر یغور برآجی قوفا ...
هرقان ایچک صوکرده مکافی چشکیل ! ..
هرطلعی شو آواره شفق سحر ایلر ننگر ؛
هرشی دیکشیر ، هر بر امل قاب اولورالت ،
قابلار نه دنیمز یولشقا مهات ..
تیردر آجک کولکسی هر بارلاق آیلنده ..
آدم ماصانده
انسانلره هب دنکله نین جرم و کناهام ،
بیک برآجی آمک
قور تولدی هج - سیته نندن بشریت ..
هرصحنه ذک ،
هرصحنه فریاد و فغان ، قهر و تحکم ..
هب حق اولالار یاشیورکن ایکی یوکوم
الته شکایت ایدم عجز اولالار ...
بو جهانلر
عشر دینلر برعدمک کولکسیدر ، باق ..
آحقاق
زله اوزاقلرده ، خیال تولاکلرنده ،
عشق - حریده
مجنون ایکی سودازده ز خسته عاشق ..
آرق
برایسته کور اولمالا جقدر ایدیا ..
سن ، بن
ایکیمز رهوسک اوغرینه دوشکده بورولوق ،
هجرانلری بولوق ..!

بيلم که نیشمزی بوفریاد و شکایت ؟
تیلر بکچور ، کیمور عشقکله بو حیرت ...
۱۵۱۴ تفرین نای ۹۲۷ محمد مسیح

ایلیچ و شمشاد چیلیر ایلیچ ایلیچ

کسر ایلیچ ایلیچ

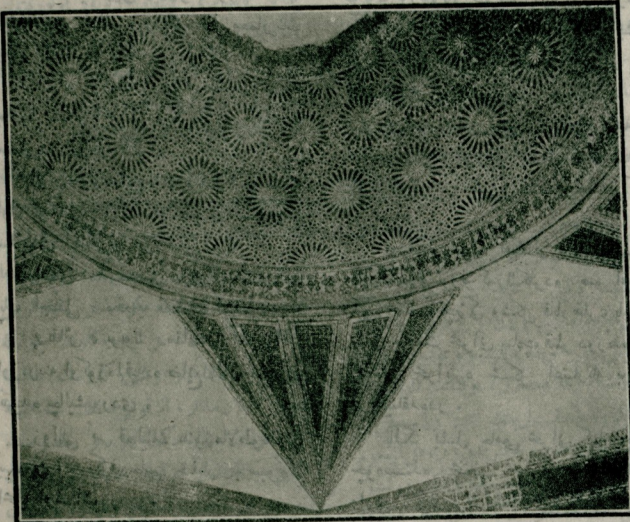
بایلمایورلری و قوللانیلی بر - دیگر ایلیچلر کدر
فرق - قونیده قارطای مدرسه سی - روهده
یشیل جامع - استانبولده چیللی کوشک .

۳

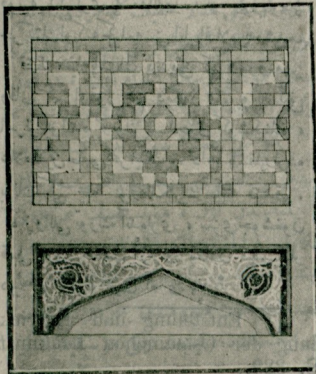
بوایشچیلکده چیلیری بو بولک صیرلامش
بارجالر حالنده کسرلر . صوکر بر برله
امزاجلرینه یاقارلر و آرقالرینه خرچ و وروب
یرلشدورلر .

بو ایلیچلک ایله یاسلان بارجالر ، صو
اوله رق دوواره یایلشدیلر که جینی بارجاری
یالکز کسکه میدانه جیقاریلور .

روهده یشیل جامع چیلیردن

قونیده قارطای مدرسه سی قهسی داخلی

جینی ایلیچ داما بیدر - مهن اول قوامه
ککش چاموردن کسرلر . بواچونجی ایلیچلیکی
اشاب امچین اسکی چیلیرله باقق لازمدر .
اکثریا اوتلرکدانه صیرلری تح فطه ایشکاری
کورولور . حال بوکه یی جینی تونکرلرند
صیرلری دو ملک تهاکسی چوق دفعه واقعدر .
کسمه چیلیر ، داخله الک زمانکین سوسلرده
قوللانیلمهده . مثلاً یازی و سوسلری تشکیل
ایدن محللرده پک کوزمل تونکرلر برافیر .
بو طرزده چیلیری سلجوق صنعتکا -
رلری (قونیده قارطای مدرسه سی ۱۲۵۱ -
۵۲) داخلنده پک بولک برمو ققیته قوللانشلردر .
عثمانیلر طرفندن (روهده یشیل جامع

چیللی کوشک طوغله و جینی سوسلری

(۱۴۲۰ - ۲۷) ایل (استانبولده جینی

کوشک ۱۶۶۶) ده عتی اصولده جینی
ایل سوسلودر . بویه مختلف شکلاری
حای جینی یوکون وروپا اعمالانخانه لرنده
وجوده کتیرلکدهدر .

(قونیه قاراطای مدرسه سی) قبه ایچی ،
اوقاق یازچالردن مرکب زنکین جینی غریب-
پلری ، ایکی و دورت کوشلی ییلدیزلر تشکیل
ایدرلر . بویوک قبه منجینسینک چهره سی
اوستاقلی کوفی یازیلرله بویوک بر دآره
قاصناعی حانلدهدر . مر بعدن دآره به سکن
خطلرک تشکیل ایندیکی کوشه مثلثلرندہ اسلام
دینک اولواسملری اوقونور . نسبتی هندسی
سوسلرله کوفی خطلر کوزل و ددرین
برخیاک آقیشارینی وریرلر . اوراده رنگ
باغینقلاری خطلک وردیکی حقی معمارینک
وقور افاده سیله دولدورور [۱] .

انسان بو کوزلک ورنک عالتندن بودوم ،
بودوم نشلر ایچرک دیکر طرفدن خطلدن ،
معمارین ذوقلر آلیر .

الآن اونوتما یودوم : بوندن اچ سنه
اول قونیه نی یازیمده اوتدیرنی سودیکم
سلجوقی آبدلری دولاشیوردم .

قاراطای مدرسه سی زیارتم ائاسلنده
پک آجیق بر رقصیه تصادف ایتدم .
برقش ، بویوک برقمادن آلدی اصر
اوزمینه اوکوزله قبه ضایع اولان جینیلری
تقلیده چالشیوردی .

زوالی امر قولینک هنوز مالاطو تاسنی
بیلیمین ائدک فیرجلی جینیلری سبوتون
احیایه اوغراشیوردی .

بونک اوزرنه باباق غریبه سیله (زوالی
قونیه ابدلری) مقاله مده بو کورکوسز
حرکتک اوکنه یکیلیمه سی یانا باقلادیلشمدم .
قطض ضیا باشانک دیدیکی کی ورق مهر
وفا کی اوقور کیم دیکلر ، بویه کینی
امرلر بولنده بویوک سلجوق کوشکنک ،
علامه ابن جامی عیرانک .. داها باشقارلرده
بونک کی نیمه کوزلک لارک جاننه قیدق .
آه زوالی نورک آبدلری ، سزی جوشغون
قلبی تورک صنت ازلری بقادن قیسیدلر
دییه یزه تا کوی امای پایدیلر .

آجیق بر کیمده کورولن ییلدیزلر
(قونیه ده کی صیر جالی مدرسه سی) نده قابلی
بر قبه ک آئنددر .

ماوی ، قوبو ، ماوی ، یشیل ، آجیق
ماویلر بعضاً قوبولر اچینده ، بعضاً کومه
کومه ییلدیزلر حانلدهدر .
(بروسده یشیل جامع عیرانی) و برنجی
محمد چلی تربیسی دوعروجه سلجوق ده
تطبیق ایدیش جینیلر ایشیلکنددر .

بو ایکی آبدنک داخلی کسمه جینیلری
متنوع نورنکردهدر . خصوصیه جینیلر ،
نورکرلر ایراند اولان جاتلری ائاسلنده
بولوش بر نقش بولنده ایشیلکنددر .
انسان بویکی آبدنک جینی سوسلرنده
بویوک یورغوناق صرف ایدیلدیکی درحال
آکلایور [۲] . طاتی رنگلرله بویوک یشیل
پارچا جینیلر قوتلی آهنگرله جامی بر بهار
یشیلکته بویامقددر .

اوراده هر بر جینی پارچایی باغینک
مناسب یرلینه فونولش برکل فدائی کیدر ،
یالکز اوقلرده رنگلر تورکک طوتولدی کک
ماویسیدر .

اورنکر بعضاً اوقادار یول جشیده
کیرکهورلو تورلو کوزلک لرده ، صو آقشی
کچی مختلف چیزکی وشکل قاپارقلری یاپار .
یشیل جامعک عیرانی سلجوقیلر دورنده انشا
ایدیش عیرابلر شکل اعتبارله بویوک
بر یاقینقددر .

یالکز یشیل جامی عیرانی کنار چیر-
چوه سندنه مختلف چیزکی ده کیمه لری
واردر . یازیلرک اشتال ایندیکی قسملری
استلاقتیلر تعقیب ایدر .

قوبو ماوی بر چیزکی ساحه سی کعیش
ساحه لی هندسی خطلرک ترین ایتدیکی
برچرچوه به قادر کیدر .

بورادن اعتباراً جینی رنگلری جوفا .
لارق عیراب ایچریسند استلاقتیلرک ایکی
طرفده سوسلر یاپار ودرمکرله جینی
قاعده سی وسته کلر .

عیرابک صاغ و صول طرفده وزانان
آنادووارلری نوزرنده جینیلر پارچا حالده
ایکی یوجوق متر قادر بویکه لیرلر . آت

قسمده دورت و بونلرک نوزرلرنه آلی
کوشلی جینیلر احایت ایدر .
الک یوقاریده بارلاردن بریازی چرچوه لی

دورار کیشیکلکده ایکی طرفه اوزار .
استانبولده جینیل کوشک جینیلری بو
وجوحنی ایشیلک اوزرنه عمال ایدیلرلر [۳]
اوراده فضل اولار ق صری و صبر سز طوغلر دن
مرکب تزینات کوزه چاریمقددر .

داخلی سوسلری مختلف کوشلی جینی
پارچالردن عیارلر ، خصوصیه بویوک قانی
آجیقانی نورین سیوری مرکب یانلری
چیزیکلر دن یایلمش الک کوزله سسلردر .
ماوی زمزم نوزرنده بیاض ، صاری وقوبو
رنگلرک بر لرله پک طاتی امتزاجلری واردر .
واسکی دیوان و نایده کتاب جلدارنده اولدی کی
مختلف قریق خطلرک تشکیل ایتدیکی بیاض بر
شکلدن متعدد استقامتده چیزکیلر جیقلار . رقی
سیور مرکب لوست و یانلر دن رقصه قارکلر .
بیاضی ششکل قوبو زمینی نوزرین
بیاض و ایچ برچرکی دارمی وجو مکتیر .
دارمه ک ماویلکی کوفی یازیلر دن هندسی
چیزکی کوزلکی دولدورور .

آجیققلک کنارلر نده یوقاریدن آشاغی
دوعرواین متعد شکلرده طوغلر تزیناتی
واردر .

بو تزینات جینیل کوشک بارقه عایدقندمه
اک زیاده بخره یانلری و نوشلارینی سوسلر .
مختلف طوغلر و جینی دن برچوق نورنکر
ایراند ، سرفند ، آذربایجانده کورولمکدهدر .
سلجوقیلرده بو نوع تزینات خارجه
معماریده پک از تطبیق ایدیلدیکی کی مدرسه ،
خان طیش یوزلرنده داها جوق طاش تزیناته
تصادف اولونور .

بونکه یاز غنائیلرده صری طوغلر
تزیناتی کوشکرده اون دوردنخی عصر
اورتاسندن صوکر خارجه نده تطبیق ایدیلر
جینیل کوشک داخانده سلجوقی مدرسه لرنده
اولان بول جینی صرفاتی پک اقتصادی
برصورنده تطبیق ایدیلر .

شراب اندیزه

[۱] Die Baukunst Konstanti-
nopol.
Alt Konstantinopol.
Manuel d'art Musulman. P.
500.

[۱] Architecture et decoration
au XVe siècle avec preface de E.
Viallet Le Duc. P. 16.

[۱] Entstehung und Entwick-
lung der Osmanischen Baukunst.
S. 382.